

11. Af þessum voru: a, mál- og heyrnarlausir; b, heyrnarlausir (alveg sviptir heyrn); **54**
c, blindir (alveg sjónlausir); d, fábjánar; e, geðveikir. 31. marz
12. Athugasemdir.
13. Viðaukaskýrsla A. um þá, sem eru staddir í sókninni, en eiga þar eigi heima: a, bœjanöfn og húsa; b, hið fulla nafn; c, kyn; d, aldur; e, gipt eða ógipt; f, trúarbrögð; g, fæðingarstaður; h, staða á heimilum, atvinnuvegur eða, á hverju þeir lifa; j, hið eiginlega heimili þeirra; k, athugasemdir.
14. Viðaukaskýrsla B. um þá, sem um stundarsakir eru utan sóknar: a, bœja nöfn og húsa; b, hið fulla nafn; c, kyn; d, aldur; e, gipt eða ógipt; f, trúarbrögð; g, fæðingarstaður; h, staða á heimilinu, atvinnuvegur eða, á hverju þeir lifa; j, sá staður, þar sem hann er um stundarsakir; k, athugasemdir.

Eyðublöðin undir *fólkstalstöflur* þær, er prestar eiga að semja, eru í öllu verulegu lagaðar eptir fyrirmynd þeirri, sem prentuð er við stjórnardeildarbrjef 15. maí 1855 í «Lovsamling for Island» XVI bls. 186—188, og er þeim eins og henni skipt í 3 kafla: Nr. 1. «Eptir aldri, kyni og hvort gipt sjeu eða ógipt eða skilin úr hjónabandi». Nr. 2. «Eptir trúarbrögðum». Nr. 3. «Eptir atvinnuegum». Verulegasta breytingin er, að prestar nú eiga að flokka fólkinu í sóknum sínum eptir því, hvort það sje fætt á sama árinu (ekki á sama 5 ára tímabilinu) og að sleppt er athugasemdinni við Nr. 1. um fjölgun eða fækkun fólksins frá hinu síðasta almenna manntali.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um sölu á ólögildum* **55**
póstmerkjum. — Þjer hafið herra landshöfðingi skýrt ráðgjafanum frá, að á póststofunni í Reykjavík liggja enn leifar af íslenskum póstmerkjum, sem ekki hafa verið seld, áður en þau með brjefi ráðgjafans frá 7. desember 1876¹ voru innkolluð sem ógild, og sje verðupphæð þeirra að nafninu til 8296 kr. og hafið þjer í annan stað lagt það til í þóknanlegu brjefi frá 26. nóvember f. á., að yður mætti veitast heimild til að selja þessar eptirstöðvar fyrir hönd póststjórnarinnar, þannig að kaupandanum veitist 40—50% afsláttur af upphæð þeirri, sem póstmerkin hljóða upp á, ef keypt er að minnsta kosti fyrir 500 kr. í einu og með því skilyrði, að kaupinu sje skipt niður á póstmerkja eptirstöðvar þær, sem nú eru fyrir hendi af hverri tegund um sig, þó þannig að póststofunni sje áskildar að minnsta kosti 2 eða 3 arkir af hverri póstmerkjategund, til þess að geta selt kaupöndum, er minna kaupa, fyrir fullt verð.

Fyrir því lætur ráðgjafinn ekki dragast þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar, að tillögur yðar eru hjer með samþykktar.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um afnám prestsmötugjalds.* — Samkvæmt tillögum ráðgjafans að meðteknu þóknanlegu brjefi yðar herra landshöfðingi, frá 17. nóvember f. á. þóknaðist hans hátign konunginum 17. þ. m. allra mildilegast að samþykkja, að jarðirnar Hoffell, Svínafell og Setberg í Hoffellskirkjusókn í

1) Sjá auglýsingu landshöfðingja 27. marz 1877 (Stjórnartíð. s. á. B. 62).

LEIÐRJETTINGAR: Bls. 44 l. 28 að ofan; „skipt með 5“ les skipt með 6.
Bls. 53 l. 21 að ofan: „töflur þessar með“ les töflur með.

Hinn 28. apríl 1880.

56 Austur-Skaptafellssýslu og suðurumdæmi Íslands megi eptirleiðis losast við helming prests-
25. febr. mótu þeirrar að upphæð 180 pund smjör, er hvílir á tjeðum jörðum gegn því að greiða í peningum 1170 kr., sem sje varið til að kaupa handa Bjarnanes og Hoffellsprestakalli 4% ríkisskuldabryjef, er verði skrásett í innritunarbók fjárhagsstjórnarinnar, en vextirnir af þeim gangi til hlutaðeiganda sóknarprests.

Þetta læt jeg ekki hjálíða hjer með þjónustusamlega að tjá yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar, birtingar og ítarlegri ráðstöfunar.

57 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um skipun prestakalla.
28. febr. — Í frumvarpi því til laga um skipun prestakalla, er alpingi hefir samþykkt, og sem hefir öðlazzt staðfestingu konungs 27. þ. m., er það í 3. gr. ákveðið, að árgjöld þau, er greiða skal frá hinum betri prestaköllum til hinna rýrari, skuli sem mest greiða með fasteignum (kirkjújörðum) eða afgangi fasteigna, og þar sem því ekki verði komið við, í peningum. Að því er þetta snertir, hafið þjer, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi frá 24. sept. f. á. látið í ljósi, að ef lagafrumvarp þetta næði staðfestingu, þá mundi það vera samhljóða við reglurnar í hinni nefndu grein, að auglýsa þau prestaköll, er uppbót eiga að fá, og sem nú eru laus, og sem framvegis verða laus, þannig, að uppbótin sje ákveðin í peningum með upphæð þeirri, sem til er tekin í 1. gr. frumvarpsins, en þó með því skilyrði, að í stað uppbótarinnar megi samkvæmt ákvörðununum í 3. gr. koma kirkjujarðir eða afgangi af þeim.

Ráðgjafinn er að vísu samdóma yður um það, að í auglýsinguna um, að embætti þessi sjeu laus, beri að setja slíkt almennt skilyrði, þegar ákvarðanirnar í ofanefndri grein gefi tilefni til þess, en hinsvegar fær ráðgjafinn ekki sjeð, að þess verði getið í auglýsingunni, hvaða kirkjujarðir eða gjöld síðarmeir muni látin í stað peningagjaldsins, því þar sem eins og þjer, herra landshöfðingi, hafið bent á, þess getur orðið langt að biða, að slíkt komist í kring, mundu jarðir þær, sem um væri að ræða, á millibílinu geta verið búnar að taka þeim breytingum, sem nauðsynlegt væri að taka tillit til, þegar þær fyrir fullt og allt væru afhentar, en slík afhending yrði að líkindum, að svo miklu leyti, sem kirkjujarðirnar sjálfar ætti að afhenda, að vera byggð á mati óvilhallra manna, sem fyrir rjetti væru kvaddir til að virða jarðirnar, á þeim tíma, er þær eða afgangi þeirra ætti að koma í stað peningagjaldsins.

Að því, sem sjeð verður, getur að vísu áætlun sú, sem um leið og lögin öðlast gildi, yrði gjörð um jarðir þær eða jarðaragjöld, sem koma eiga í stað peningagjaldsins, að eins verið til bráðabirgða, en samt mundi það haganlegt og til leiðbeiningar fyrir landstjórnina við framkvæmd laganna, eins og þjer, herra landshöfðingi hafið stungið upp á, að koma nú þegar til leiðar slíkri áætlun, og ætti hún að vera byggð á yfirliti yfir þær einstöku kirkjujarðir og afgangi þeirra í heild sinni, sem eiga að leggjast til annara prestakalla til þess, að ljetta af peningauppbótinni handa þeim. Ráðgjafinn fellst því á tillögur yðar, herra landshöfðingi, í þessu efni, og tekur það einungis fram, sem þjer hafið látið í ljósi, að það verður að vera regla, að sú jörð, sem á þennan hátt er lögð til einhvers prestakalls, á að vera í sama prófastsdæmi og það.

Að öðru leyti getur ráðgjafinn eigi varizt þeirrar athugasemdar, að það virðist ósanngjarnt gagnvart hinum gjaldskylda presti, að neyða hann til að láta af hendi kirkjujörð eða afgangi hennar, ef hann heldur kys að borga með peningum, og það munu prestar almennt á hinum betri brauðum vera færir um að gjöra. Það hefði því sjálf-